

SOU 2018:16 Vägen till självkörande fordon – kort kommentar

Region Jämtland Härjedalen har ombetts att kommentera ovan rubricerade betänkande. Remissvar ska lämnas senast den 1 september

Utredningens syfte är att föreslå anpassningar av svenskt regelverk så att de inte hindrar utvecklingen av nya lösningar, bland annat automatiserade fordon. På kort sikt handlar utvecklingen av regelverket att ge möjligheter till att testa och introducera automatiserade funktioner i fordon för att möjliggöra kolonnkörning, godstransporter och persontransporter. Utredningen menar att anpassningen ska ske den kommande femårsperioden. Utredningen föreslår en ny lag om automatiserade fordon.

För att möjliggöra en stegvis marknadsintroduktion av automatiserade fordon föreslår utredningen förändringar av förordningen 2017:309 om försöksverksamhet av självkörande fordon.

Ett fordon som ska testas ska vara godkänt för körning på väg och en bedömning ska göras av testverksamheten ur säkerhetsaspekt. Den regeln behålls. Utredningen förslår en skyldighet för tillverkaren att lagra data från fordonet.

Utredningen föreslår en breddning av definitionen av förarbegreppet vilket öppnar upp för försök utan förare. Det innebär att föraren kan framföra fordonet eller fordonen på avstånd. Ett automatiserat fordon kan ha flera förare. Tillstånd för försöksverksamheten krävs normalt. Huvudregeln är dock att automatiserade fordon ska ha en förare. Ägaren till fordonet ansvarar för att trafikbestämmelser följs.

Utredningen föreslår att fordon med nationellt behörighetskrav även kan användas för försök. Det gäller t ex jordbrukstraktor och andra motorredskap.

Automatiska motorredskap klass II får framföras på väg eller cykelbana i högst 20 km/h och på gångbana i gångfart. Transportstyrelsen får besluta om nationella bestämmelser. Väghållaren, kommunen i vissa fall, får besluta om lokala bestämmelser. Utredningen menar dock att det är för tidigt att föreslå lösningar avseende vägkapacitet, behov av uppställningsplatser och rangerbangårdar eller särskilda anpassningar av infrastrukturen

Om försöksverksamhet ska bedrivas ska kommunen och väghållaren höras om var och hur försöken kan genomföras. Där automatiserade fordon ska användas ska det finnas särskilda vägmärken. När en vägsträcka öppnas upp för kolonnkörning bör det finnas en helhetslösning från startpunkt till destination, avgränsning på vägen, uppställningsplatser och en riskbedömning. Försök med skyttlar kan påbörjas i år förutsatt att det finns tillstånd och att det finns en förare (fysiskt i fordonet). Om lagförslagen antas kan föraren på sikt vara utanför fordonet. Det behövs fortsatt arbete mellan olika aktörer att ta fram koncept för gods- och persontransporter i städer och på landsbygden.

180418
Håkan Gadd
Enheten för infrastruktur